

Sygn. akt: III U 500/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 lipca 2013 r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w składzie:

Przewodniczący:	SSR del. do SO Monika Obrębska
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Małgorzata Bednarek

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 11 lipca 2013 r. w O.

sprawy z odwołania D. D.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P.

o ustalenie istnienia obowiązku ubezpieczenia społecznego

na skutek odwołania D. D.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P.

z dnia 28.01.2013r. **znak** (...)

orzeka:

oddala odwołanie

III U 500/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 28.01.2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. Inspektorat w O. stwierdził, że D. D., jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą i posiadająca ustalone prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy, podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu i rentowym oraz ubezpieczeniu wypadkowemu w okresie od 24.01.2009r. do 30.09.2012r.

Od niniejszej decyzji ubezpieczona wniosła odwołanie podnosząc, że do niepłacenia składek doszło wyłącznie na skutek wprowadzenia jej w błąd przez ZUS, którego pracownik poinformował ją, że w przypadku przejścia na rentę rodzinną nie będzie podlegała obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym.

ZUS w odpowiedzi na odwołanie ubezpieczonej wniósł o jego oddalenie.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

D. D. od 4.03.1982r. miała ustalone prawo do renty inwalidzkiej III grupy. Prawo to było sukcesywnie przedłużane na skutek badań kontrolnych w latach 1985, 1987, 1991 oraz 1993. Następnie Wojewódzki Inspektor Orzecznictwa Inwalidzkiego Oddziału ZUS w O. stwierdził, że z uwagi na fakt, iż inwalidztwo ubezpieczonej trwa nieprzerwanie od 10 lat nie ma podstaw do przeprowadzania kolejnych badań, co było podstawą do kontynuowania wypłaty świadczenia ubezpieczonej na stałe. Przeprowadzona w 2002r. kontrola nadzorcza nad orzeczeniami lekarzy orzeczników potwierdziła zasadność zaliczenia ubezpieczonej do III grupy inwalidów, zgodnie z wówczas obowiązującymi przepisami. Renta z tytułu częściowej niezdolności do pracy, jako świadczenie przyznane na stałe, była wypłacana ubezpieczonej nieprzerwanie do dnia 31.03.2009r. W dniu 03.02.2009r. odwołująca złożyła bowiem wniosek o ustalenie jej uprawnień do renty rodzinnej po zmarłym mężu. Decyzją z dnia 10.03.2009r. ZUS przyznał D. D. rentę rodzinną na stałe od dnia 23.01.2009r. tj. od dnia śmierci męża. Z uwagi na fakt, że renta rodzinna okazała się świadczeniem korzystniejszym od dotychczas pobieranej renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy, ZUS podjął wypłatę tego świadczenia, jednocześnie zawieszając wypłatę renty z tytułu niezdolności do pracy.

D. D. nieprzerwanie od 15.03.2001r. prowadzi pozarolniczą działalność gospodarczą w postaci biura rachunkowego (usługi rachunkowe oraz doradztwo podatkowe). W trakcie prowadzenia działalności odwołująca nie zawieszała prowadzenia działalności.

Po przyznaniu prawa do renty rodzinnej ubezpieczona dokonała wyrejestrowania z obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego od dnia 24.01.2009r. i tym samym zaprzestała odprowadzania składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (tj. emerytalno-rentowe oraz wypadkowe). Zgłoszenia do obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą D. D. dokonała w dniu 07.03.2012r. z datą powstania obowiązku ubezpieczenia zdrowotnego od dnia 24.01.2009r.

W wyniku przeprowadzonej w dniach 16-17.11.2012r, 19-23.11.2012r oraz 29.11.2012r. kontroli ZUS ustalił, że odwołująca nie dopełniła obowiązku zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych: emerytalnego, rentowych oraz wypadkowego, pomimo iż w myśl art. 9 ust 4c ustawy z dnia 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych, w brzmieniu obowiązującym od dnia 01.01.2008r., podlegała obowiązkowemu ubezpieczeniu jako ubezpieczona prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą mająca jednocześnie ustalone prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy.

W wyniku przeprowadzonej kontroli, ZUS w dniu 28.01.2013r. wydał zaskarżoną decyzję.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie D. D. jest niezasadne i nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 9 ust 4c ustawy z dnia 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych, w brzmieniu obowiązującym od 01.01.2008r., osoby prowadzące pozarolniczą działalność, o której mowa w art. 8 ust. 6 pkt. 1, mające ustalone prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy, podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym do czasu ustalenia prawa do emerytury. Osoby te podlegają również obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu (art. 12 ust. 1 cyt. ustawy). Natomiast do ubezpieczenia chorobowego mogą przystąpić dobrowolnie na swój wniosek (art. 11 ust. 2 cyt. ustawy). Literalna treść przepisu art. 9 ust. 4c wskazuje, że dotyczy on osób, które mają „ustalone” prawo do renty, w żaden sposób nie odnosi się natomiast do rzeczywistej wypłaty świadczeń z tego tytułu.

Podkreślić należy, że ubezpieczenie społeczne osób prowadzących działalność gospodarczą, stosownie do ustawy z dnia 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych, jest ubezpieczeniem obowiązkowym. Oznacza to, że osoba prowadząca działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych objęta jest ubezpieczeniem społecznym od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania jej wykonywania. Sam fakt podjęcia działalności gospodarczej powoduje nawiązanie stosunku ubezpieczeniowego „ex lege”, niezależnie od woli ubezpieczonego i tym samym przymus ubezpieczeniowy wyklucza

jakąkolwiek możliwość wyłączenia się z niego (por. wyrok SN z dnia 6.12.1990r., III EUR 9/90, OSP 1991 nr 7-8, poz. 172).

Jak wynika z dokumentacji z akt rentowych, odwołująca D. D. ma ustalone prawo do renty rodzinnej po zmarłym mężu (od dnia 24.01.2009r. na stałe) oraz ustalone prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy (również na stałe). Prawa te przysługują ubezpieczonej jednocześnie, jednakże z uwagi na treść art. 95 ust. 1 ustawy z 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, zgodnie z którym w razie zbiegu u jednej osoby prawa do świadczeń przewidzianych w ustawie wypłaca się jedno z tych świadczeń – wyższe lub wybrane przez ubezpieczonego, ubezpieczonej wypłacana jest renta rodzinna. Zawieszenie wypłaty renty z tytułu niezdolności do pracy, jako świadczenia mniej korzystnego, nie oznacza jednak ustania prawa ubezpieczonej do tego świadczenia.

Odwołująca D. D. wywodziła, że do nieopłacenia przez nią składek doszło na skutek wprowadzenia jej w błąd przez pracownika ZUS, który poinformował ją, że w przypadku pobierania renty rodzinnej, nie będzie podlegała obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym. Zdaniem Sądu powyższa argumentacja D. D. nie może zasługiwać na uwzględnienie. Podkreślić należy, że treść art. 9 ust. 4c ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych nie budzi żadnych wątpliwości interpretacyjnym. Jak wskazano wyżej, w przepisie tym wyraźnie jest mowa o ustaleniu prawa do renty, a nie pobieraniu renty. Ponadto wskazać należy, że ubezpieczona jest osobą prowadzącą od wielu lat działalność gospodarczą w zakresie rachunkowości. Jak sama wyjaśniała, w trakcie rozprawy w dniu 23.05.2013r., zajmuje się rozliczeniami podatkowymi oraz dotyczącymi ubezpieczeń społecznych dla przedsiębiorców. Posiada więc wiedzę i doświadczenie w zakresie przepisów dotyczących ubezpieczeń społecznych. Co więcej, sama odwołująca podczas przesłuchania przed Sądem przyznała, że wyrejestrówując się z obowiązkowych ubezpieczeń społecznych oparła się tylko na słowach pracownika ZUS, sama zaś nie sprawdziła przepisów dotyczących tej określonej sytuacji. D. D. potwierdziła również, że miała wiedzę na temat możliwości uzyskania pisemnej interpretacji co do zakresu i sposobu zastosowania wskazanego przepisu od ZUS, zgodnie z przepisami zawartymi w ustawie z dnia 2.07.2004r. o swobodzie działalności gospodarczej, jednakże z tej możliwości nie skorzystała. Co więcej odwołująca szczerze przyznała, że sama klientowi swojego biura nigdy by takiego rozwiązania nie wskazała, a sama zapoznałaby się dokładnie z treścią przepisu, ewentualnie w razie wątpliwości poleciłaby skorzystanie z pisemnej interpretacji. Ubezpieczona nie potrafiła w racjonalny sposób wyjaśnić, dlaczego w swojej sprawie nie zachowała takiej samej staranności, jaką zachowałaby w stosunku do klienta swojego biura rachunkowego. Odwołująca podnosiła również, że w latach 2009 – 2012, ZUS wystawiał jej zaświadczenia, z których wynikało, że nie zalega w opłacaniu składek. Ze wspomnianych dokumentów wynika jedynie, że na dzień ich wystawienia ubezpieczona nie posiadała zaległości względem organu rentowego. Dopiero po przeprowadzeniu kontroli ZUS zweryfikował prawidłowość i rzetelność obliczania składek na ubezpieczenia społeczne oraz zgłaszanie do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego, w następstwie której wydał zaskarżoną decyzję.

Odwołująca zarzucała również, że nieprawidłowości w zgłoszeniu do ubezpieczeń winny być zweryfikowane przez ZUS dużo wcześniej, co nie doprowadziłoby do powstania tak dużej zaległości w opłaceniu składek. Wskazać jednak w tym miejscu należy, że zgodnie z art. 36 ust 3 oraz 4 ustawy z dnia 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych, to na osobie prowadzącej działalność gospodarczą spoczywa obowiązek zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego na odpowiednich drukach, w terminie 7 dni od powstania obowiązku ubezpieczeń. Biorąc pod uwagę powyższe nie może budzić wątpliwości, że to na ubezpieczonej ciążył obowiązek terminowego zgłoszenia do obowiązkowego ubezpieczenia i opłacanie składek.

Z tych wszystkich względów, Sąd uznał, że zaskarżona decyzja ZUS z 28.01.2013r. jest zasadna i odpowiada prawu, a wniesione od niej odwołanie na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił.